

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

559
24032016

PARANCIER
688/05.04.2016

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 283/2010 privind camerele pentru agricultură, industrie alimentară, piscicultură, silvicultură și dezvoltare rurală, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul senator PSD Gheorghe Saghian împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL, UNPR, PC, UDMR (**Bp. 524/2015**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 283/2010 privind camerele pentru agricultură, industrie alimentară, piscicultură, silvicultură și dezvoltare rurală, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal, conform Expunerii de motive, următoarele:

- înlocuirea termenului de „fermier” cu termenul „producător”; atribuirea funcției de reprezentare a acestora de către camerele agricole;
- introducerea unor prevederi de clarificare cu privire la persoanele care pot deveni membri ai camerelor agricole;

- stabilirea unui nou termen pentru constituirea comitetelor județene de inițiativă și organizarea alegerilor pentru camerele agricole în județele în care acestea nu s-au constituit; înlocuirea termenului „comitet de inițiativă” cu cel de „comitet de constituire”;

- modificarea vârstei până la care o persoană poate fi considerată „tânăr fermier”, pentru corelarea legii cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013;

- introducerea unor prevederi care să clarifice modalitatea în care se pot aduce modificări statutului-cadru al camerelor agricole;

- introducerea posibilității de atribuire cu titlu gratuit de spații proprietate publică pentru buna desfășurare a activității camerelor agricole.

II. Observații

1. La nivelul legislației europene, *Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole* stipulează principii generale și specifice pentru recunoașterea de către statele membre a organizațiilor producătorilor, organizațiilor interprofesionale, precum și a organizațiilor de operatori. Statele membre pot recunoaște organizațiile din domeniul agricol în temeiul legislației naționale, cu respectarea cadrului normativ european, regulamentul menționat instituind condiții generale pentru recunoaștere, care să asigure că organismele respective sunt constituite la inițiativa producătorilor și sunt controlate în conformitate cu norme care permit membrilor producători să examineze în mod democratic organizația și deciziile acesteia.

Deși, ca regulă, există condiții ca aceste organisme să își desfășoare activitățile în una sau mai multe regiuni din teritoriul în cauză sau să reprezinte o cotă importantă din activitățile economice (cu incidență agricolă), statele membre pot menține recunoașterea organismelor în discuție și în cazurile în care aceste condiții nu ar fi îndeplinite, dacă recunoașterea a avut loc înainte de 01 ianuarie 2014.

De asemenea, în cazurile justificate în mod corespunzător, statele membre pot decide, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, că prin limitarea numărului de organizații interprofesionale la nivel regional sau național este respectat obiectul de activitate al acestora astfel cum este prevăzut în regulamentul, dacă normele interne în vigoare prevăd aceasta, anterior datei de 01 ianuarie 2014, și în cazul în care acest lucru nu afectează buna funcționare a pieței interne.

Dispozițiile regulamentelor UE sunt direct aplicabile, însă autoritățile competente ale statelor membre sunt obligate să ia măsuri la nivel național, atât de natură administrativă, cât și legislativă, pentru a asigura aplicarea acestora.

2. Referitor la completarea **art. 5** cu patru noi alineate, **alin. (2)-(5)**, apreciem că această intervenție nu este oportună, deoarece art. 5 se referă la structura noilor organizații rezultate în urma alegerilor și nu la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească membrii acestora. Apreciem că aceste modificări pot fi introduse doar în statutul acestor asociații, inclusiv obligația de a achita cotizația lunar sau anual (reguli de statut), precum și sectoarele din care ar putea proveni persoanele care doresc să devină membri.

3. Modificarea propusă pentru **art. 12 alin. (1)** a fost deja efectuată potrivit prevederilor pct. 12 al art. I din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 283/2010 privind camerele pentru agricultură, industrie alimentară, piscicultură, silvicultură și dezvoltare rurală și pentru abrogarea art. II din Legea nr. 122/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 283/2010 privind camerele pentru agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală.*

4. Referitor la completarea Legii nr. 283/2010 cu un nou articol, **art. 14¹**, prin care se propune, prin derogare de la prevederile *Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare*, acordarea, cu titlu gratuit, camerelor agricole, pentru sediu, de imobile, spații sau părți din acestea, aceasta nu este justificată, deoarece înființarea acestor structuri la nivelul tuturor județelor *ar implica un transfer masiv, cu titlu gratuit, de bunuri din domeniul public al statului către privat pentru fiecare județ.* Acest aspect ar încălca regimul constituțional al proprietății în privința obligării generale a unităților administrativ-teritoriale și centrale, prin derogare de la regulile de drept comun în materie și fără o identificare/individualizare conform legilor în vigoare a bunurilor în cauză. În plus, trebuie să se aibă în vedere și faptul că retrocedările unor spații și clădiri către foștii proprietari nu au fost finalizate tocmai din lipsa acestor spații sau a unor soluții alternative, iar despăgubirile în prezent se realizează prin alocare de fonduri semnificative de la bugetul de stat.

În acest sens, trebuie avute în vedere prevederile *Deciziei Curții Constituționale nr. 1/2014¹*, potrivit căreia, „unitățile administrativ-teritoriale nu pot avea calitatea de subiecte ale dreptului de administrare (...)”. Acest drept se constituie, susține Curtea Constituțională, „prin acte juridice de drept administrativ, în cadrul unor raporturi de subordonare. Din moment ce nu există raporturi de subordonare între Guvern, în calitate de administrator general al bunurilor aparținând domeniului public al statului, pe de o parte și un consiliu local pe de altă parte, Curtea reține că imposibilitatea juridică de

¹ asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competențe exercitate de unele ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și a unor măsuri de reformă privind administrația publică

constituire a dreptului real de administrare indică faptul că intenția de reglementare vizează transmiterea dreptului de proprietate”.

5. Nu considerăm oportună modificarea **art. 18 lit. a)** deoarece art. 18, în ansamblul său, se referă la atribuțiile camerelor agricole județene, iar aceste structuri organizate la nivel de județ nu pot stabili „*relații cu toate instituțiile statului*”. Introducerea acestei soluții poate conduce la o supraevaluare nejustificată a rolului acestor structuri.

Tot în acest sens, nu se justifică introducerea a două noi litere, **a¹) și a²)** în cadrul art. 18, deoarece, potrivit art. 3 alin. (5) din *Legea nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor agricole din sectorul agricol*, avizarea atestatului de producător „*se realizează indiferent dacă solicitantul este sau nu membru al unor organizații*”.

Atribuirea unei astfel de activități care este prevăzută a se realiza în mod gratuit, poate conduce la apariția unor abuzuri exercitate de către camerele agricole asupra fermierilor prin introducerea unor condiționări suplimentare de obținere a avizelor consultative în schimbul unor taxe colaterale. În plus, această activitate este realizată în mod gratuit de alte două instituții publice, aflate în subordinea sau în coordonarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

De asemenea, nu se impune introducerea unei activități referitoare la *avizarea existenței cazurilor de forță majoră în anumite domenii și eliberarea unui certificat în acest sens*. Această prevedere creează confuzii, neclarități și nu reprezintă un sprijin real pentru fermieri.

6. Prin completarea **art. 19** cu 4 noi litere, **lit. a¹)- a⁴)**, se supraevaluează rolul Camerei Agricole Naționale în mod nejustificat (de ex.: *a¹)* „*reprezintă interesele camerelor agricole județene în raport cu toate instituțiile statului și cu oricare alte organisme publice sau private naționale, europene sau internaționale*”).

În context, precizăm că promovarea politicilor de dezvoltare rurală se realizează deja de mai mulți ani de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, printr-o structură proprie specializată sub denumirea de Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală, creată printr-un proiect cofinanțat prin FEADR, Măsura 5.1.1 în cadrul *Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013*, care dispune de personal calificat la nivelul tuturor județelor și în cadrul birourilor regionale. Eliminarea acestei prevederi se impune deoarece poate crea confuzii și paralelisme între diferite structuri cu obiect de activitate asemănător.

Totodată, în legătură cu calificarea Camerei Agricole Naționale drept membru al Consiliului de export (**art. 19 lit. a⁴)**), semnalăm că acest Consiliu de export are stabilită componența prin *Hotărârea Guvernului nr. 486/2004*

privind înființarea Consiliului de export. Prin urmare, pentru evitarea unor vicii de neconstituționalitate, în raport cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, apreciem că modificarea componenței Consiliului de export poate fi introdusă doar prin hotărâre a Guvernului.

7. Nu considerăm oportună noua **literă c³**) în cadrul **art. 19**, prin care se instituie posibilitatea de încheiere a unor contracte de prestări servicii de către Camera Agricolă Națională cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și cu alte entități.

Precizăm că serviciile de consiliere, informare și formare profesională destinate fermierilor, invocate pentru a fi finanțate de la bugetul de stat, sunt cuprinse în PNDR 2014-2020 prin 2 măsuri specifice: *Măsura M1 – Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare și Măsura M2 – Servicii de consiliere și servicii de gestionare a exploatațiilor agricole.* Activitățile menționate vor fi scoase la licitație în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice și nu pot fi atribuite în mod direct camerelor agricole spre a-și justifica înființarea, chiar dacă ar fi de interes public.

8. Formularea „*asigură activitatea de inovare în domeniul asistenței tehnice acordate producătorilor și identifică noi surse de finanțare a camerelor agricole județene*” din cadrul **art. 19 lit. i²**) creează confuzii, iar identificarea noilor surse de finanțare pentru aceste structuri poate fi menționată doar prin statut.

9. Referitor la textul **art. 21 alin. (2)** (și nu art. 20 alin. (2), cum greșit se menționează în inițiativa legislativă), prin care se prevede prin ca, prin derogare de la prevederile art. 38-40 din *Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații*, camerele agricole să fie de utilitate publică *de la data dobândirii personalității juridice*, apreciem această soluție ca fiind inadmisibilă, deoarece statutul de interes public nu se poate acorda în prealabil niciunei asociații fără să-și demonstreze capacitatea și utilitatea în domeniul de referință.

În plus, interesul unor astfel de structuri de a obține din start statutul de utilitate publică devine neatractiv și lipsit de sens, deoarece serviciile de consiliere, informare și formare profesională destinate fermierilor, cum ar fi: managementul exploatațiilor agricole, contabilitatea de fermă, agricultura ecologică, protecția mediului, inclusiv cerințele privind econdiționalitatea sunt prevăzute în PNDR 2014-2020 și vor fi scoase la licitație, potrivit legii. Prin urmare, nu putem subscrie unor mecanisme paralele și preferențiale de delegare a serviciilor în domeniile prezentate mai sus.

De asemenea, formarea profesională ca domeniu invocat și atribuție de bază în activitatea camerelor agricole se impune a fi autorizată de către

Autoritatea Națională a Calificărilor, inclusiv obținerea codului CAEN, iar acest lucru nu poate fi obținut decât în baza demonstrării existenței unei experiențe anterioare în domeniu, motiv pentru care se încalcă prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 referitoare la necesitatea demonstrării experienței și capabilității în domeniu. Ca urmare, acordarea statutului de utilitate publică din start devine inacceptabilă atât din punct de vedere funcțional, cât și în ceea ce privește garantarea calității serviciilor prestate, fără o evaluare în domeniu de cel puțin 3 ani, așa cum prevede legislația în vigoare.

10. Referitor la **art. 26¹** prin care se propune suportarea cheltuielilor pentru organizarea primelor alegeri din bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, apreciem că ocuparea unor funcții de conducere în sistemul privat (costul alegerilor), prin alocarea de fonduri de la bugetul de stat, este o măsură nefezabilă și inoportună.

11. Menționăm că inițiatorii nu au indicat sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încalcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, prevede că " (1) În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

**Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului**